

**Vakıflar Genel Müdürlüğü 1947 Bütçe yılı Hesabı Katisine ait Mu-
tabakat Beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reis-
liği tezkeresi ile Vakıflar Genel Müdürlüğü 1947 yılı Hesabı Ka-
tisi hakkında kanun lâyihası ve Sayıştay Komisyonu raporu
(3/340, 1/12)**

**Vakıflar Genel Müdürlüğü 1947 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna
dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi (3/340)**

T. C.

Sayıştay Başkanlığı

Sayı : 341253/1250

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1947 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz ederim.

**12 . VI . 1952 -
Sayıştay Başkanı
Mümtaz Tarhan**

Uygunluk Bildirimi

Anayasa ve Muhasebei Umumiye Kanunu gereğince Sayıştaya gönderilen Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1947 Malî yılı Kesinhesabının, Sayıştayca incelenip yargılanmış olan muhasip idare hesaplarıyla karşılaştırılmış ve bağlı cetvellerde verilen meşruhat göz önünde bulundurulmak suretiyle Kesinhesapta gösterilen rakamların kabule şayan bulunmuş olduğunu arz ederiz.

12 . VI . 1952

**Sayıştay Başkanı
Mümtaz Tarhan**

**1. D. Başkanı
F. Eke**

**2. D. Başkanı
R. Bakuy**

**3. D. Başkanı
M. Gürün**

**4. D. Başkanı
F. Işık**

**Üye
İ. Erenli**

**Üye
N. Başak**

**Üye
F. Özbudun**

**Üye
A. A. Hemen**

**Üye
Ragıp Ögel**

**Üye
K. Arıçay**

**Üye
F. Aktulga**

**Üye
F. Beşkardeş**

**Üye
A. R. Savcı**

**Üye
A. R. Toksöz**

**Üye
Rahmi Uçkun**

**Üye
H. Tuğrul**

**Savcı
Enver Arkun**

Vakıflar Genel Müdürlüğü 1947 Bütçe yılı Kesinhesabı hakkında kanun tasarısı (3/340)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 386, 6/1608

30 . 4 . 1949

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Bakanlar Kurulunca 20 . 4 . 1949 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1947 yılı Kesinhesabı kanunu tasarısının ilişkileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

Vakıflar Genel Müdürlüğü 1947 yılı Kesinhesabı izahnamesi

Genel Mizan

Vakıflar Genel Müdürlüğü muhasipliklerinden alınan hesapların birleştirilmesi suretiyle vücuda getirilen bu mizan; bütçe içinde ve dışındaki bütün gelir ve giderleri, ertesi yıla devredilen hesap bakiyelerini, banka ve kasa mevcutlarını göstermekte ve kesinhesaba eklenen cetvellerin kontrol edilmesini sağlamaktadır.

Genel gelir

1947 yılı gelirinden 6 713 864 lira 12 kuruş tahsilât yapılmış ve kanunları uyarınca açılmış olan özel bölümlere de 575 394 lira 81 kuruş tahsilât kaydedilmiştir. Her ikisinin toplamı 7 289 258 lira 93 kuruştur.

Bu tahsilâtın :

4 104 498	lira	35	kuruşu bütçenin esas gelirinin haliye tahakkukuna
409 365	»	77	kuruşu bütçenin esas gelirinin sabıka tahakkukuna
2 200 000	»	00	kuruşu yardım olarak Maliye Hazinesinden verilen paraya.
452 599	»	38	kuruşu İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi tarafından Çapa'da tesis edilerek Vakıf Gureba Hastanesi ile birlikte idare olunan pavyonlarda tesis edilen yataklarla Fakülteye mensup doçent, asistan, memurların ve diğer hizmetlilerin iâşe ve sair masrafları için Üniversite saymanlığından alınan paraya.
97 269	»	68	kuruşu İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinin Vakıf Gureba Hastanesinde işgal ettiği 136 yatak ile Çapa'daki pavyonlarda tesis ettiği yatakların; tedrisatın istilzam ettiği fazla masraflarına karşılık olmak üzere Üniversite saymanlığından alınan paraya.
25 525	»	75	kuruşu Ciheti Askeriye ve Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü tarafından işgal edilen cami ve mesçitlerde vukua getirilen tahribatın onarılması için bu idarelerden alınan paralara ait olup toplamı yukarıda arzedildiği üzere
7 289 258	»	93	kuruştur.

1947 yılı Bütçesinin gelir tahminleri toplamı 6 716 500 lira olup buna karşı - özel bölümler hariç - 6 713 864 lira 12 kuruş tahsilât yapılmış olduğuna göre tahsilât miktarı; tahmin edilen miktardan yekûn itibariyle 2635 lira 88 kuruş noksandır. Vukubulan tahsilâtın, bütçe tahminlerine nazaran fazlası ve noksanı sebepleri aşağıda sırasıyla arz edilmiştir :

Bütçe tahminlerinin tahsilâtla karşılaştırılması

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri		Tahsilât		Noksanı	
			Lira		Lira	K.	Lira	K.
1	1	İcarei vâhide	1 500 000		2 017 063	38	517 063	38

Bu fazlalığın mühim kısmı, 1947 yılı Bütçesinden sonra yürürlüğe girer 24 Şubat 1947 günlü ve 5020 sayılı Kanunla konut olarak kullanılan binaların kiralarna % 20 ve konuttan gayri binaların kiralarna % 80 nispetinde zam yapılmış ve kısmen de bâzı vakıfların kanuni sebeplerle mazbut vakıflar arasına alınmış olmasından ileri gelmiştir.

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri		Tahsilât		Noksanı	
			Lira		Lira	K.	Lira	K.
1	2	İcarei müeccele	428 500		360 689	04	67 810	96

2762 sayılı Vakıflar Kanunu mucibince, icrateynli ve mukataalı gayrimenkullerin bir yıllık icare veya mukataalarının yirmi misli bir taviz karşılığında mülkiyete çevrilmekte olmasından dolayı adedleri gün geçtikçe azaldığı cihetle tahsilât miktarı da her yıl biraz daha düşmektedir. Tasfiye işinin hitamında bu gelir ortadan kalkarak yerine taviz bedelinin temin edeceği gelir kâim olacaktır.

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri		Tahsilât		Noksanı	
			Lira		Lira	K.	Lira	K.
1	3	Mukataa	60 000		44 249	79	15 750	21

Yukarda icarei müeccele hakkında arzedilen durum; mukataa hakkında da aynen mevcuttur. Yalnız tüzel kişilerin tasarrufu altında olup vergiden istisna edilmiş bulunan yerlere 3950 sayılı Kanun uyarınca kıymet takdir edilerek bunlardan mukataa alınması gerektiği cihetle bu gelirin inkişaf etmesi beklenmekte ise de çıkan ihtilâflar halledilemediğinden tahsilât miktarı bütçe muhameyatını tutmamıştır.

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri		Tahsilât		Noksanı	
			Lira		Lira	K.	Lira	K.
2	1	Evkafı mülhaka gelirlerinden alınacak kontrol hakkı	40 000		56 123	39	16 123	39

Mülhak vakıfların kesinhesaplarının görülmesine önem verilmekte olduğundan bu gelir birkaç yıldanberi inkişaf etmekle beraber bu fazlalığın mühim kısmı 5020 sayılı Kanunla mülhak vakıflara ait akarların kiralarna da % 20 ve % 80 nispetinde zam yapılarak gelirlerinin artmış olmasından mütevellhtir.

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri		Tahsilât		Fazlası	
			Lira		Lira	K.	Lira	K.
2	2	Mahlûl muaccelâtı	140 000		190 826	04	50 826	04

Firar ve tagayyüp eden şahıslardan metruk olup 333 sayılı Kanun gereğince Vakıflar İdaresine intikal eden icrateynli gayrimenkullerden satılması gerekenlerin satış bedellerinin de bu maddeye irat kaydedilmekte olması ve diğer mahlûller üzerinde de önemle çalışarak satılmaları gerekenlerin satışa arz edilmeleri dolayısıyla bu gelir inkişaf etmektedir. Ancak bu inkişaf satışa çıkarılan yerlere istekli çıkmasına ve emlak kıymetlerinin bugünkü durumunu muhafaza etmesine bağlı bulunmaktadır.

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri		Tahsilât		Fazlası	
			Lira		Lira	K.	Lira	K.
2	3	Zeytinlikler hasılatı	80 000		118 227	48	38 227	48

Bu madde, 3913 sayılı Kanun mucibince kurulmuş olan zeytinlikler işletmelerinin haricinde kalan İzmir, Muğla ve Hatay bölgelerindeki vakıf zeytinliklerin gelirini ihtiva etmektedir. Bu fazlalık 1946 - 1947 mahsul yılında toplanan zeytin mahsulü miktarının tahmin edilenden fazla zuhur etmiş ve müsait bir bedelle satılmış olmasından ileri gelmiştir.

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri		Tahsilât		Fazlası	
			Lira		Lira	K.	Lira	K.
2	4	Arazi ve incirlikler hasılatı	120 000		178 168	99	58 168	99

Arazi ve incirlik kiralari Millî Korunma Kanununun şumulü haricinde bırakılarak tahdide tâbi tutulmadığından bu gibi yerlerin kiralari yılın piyasa durumuna göre ayarlanmakta olduğu cihetle bu miktar bir fazlalık husule gelmiştir.

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri		Tahsilât		Noksanı	
			Lira		Lira	K.	Lira	K.
2	5	Zeytinlikler işletmesi hasılatı ve kira bedeli	599 000.		46 093	43	552 906	57

Ayvalık ve Aydın bölgelerinde bulunan Vakıf Zeytinlikler 3913 sayılı Kanun uyarınca bu bölgelerde kurulmuş olan döner sermayeli işletmelere kiraya verilerek bu işletmeler tarafından idare olunmaktadır. 599 000 lira bütçe tahminine karşı ancak 46 000 kûsür lira tahsil edilerek, zeytinlikler işletmelerinin 1946 - 1947 kampanyasında istihsal ettikleri zeytin yağlarının piyasa durumu dolayısıyla satılamaması yüzünden tahakkuk eden kira bedellerinin alınamamış olmasından ileri gelmiştir. Bu kiralari tahakkuk etmiş bir alacak olduğundan eldeki yağlar satılınca tahsil edilecektir.

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri		Tahsilât		Fazlası	
			Lira		Lira	K.	Lira	K.
2	6	Vakıf Memba Sulari hasılatı ve kira bedeli	15 000		24 992	68	9 992	68

Bu işletme de 3913 sayılı Kanun uyarınca mütedavil sermaye ile kurulmuş olup İstanbul'da Alemdağı'nda bulunan Taşdelen ve Defneli memba sularını işletmektedir. Su satışlarının inkişaf etmesi dolayısıyla gelir tahminine nazaran 9 900 kûsür lira bir fazlalık husule gelmiştir.

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri		Tahsilât		Fazlası	
			Lira		Lira	K.	Lira	K.
2	7	Mütenevvi varidat	140 000		172 634	53	32 634	53

Bu gelirin bellibaşı kısmını emaneten veya niyabeten idare edilen mülhak vakıflar gelirinden Vakıflar idarelerince tahsil olunan paralardan kanun gereğince alınan % 10 idare ve tahsil masrafları teşkil etmektedir. Genel mizanda görüleceği üzere mülhak vakıflar varidat ve sarfiyatı hesabının matlubu 2 338 940 lira olup bundan geçen yılın devri olan 1 084 723 lira çıktıktan sonra geri kalan 1 254 217 lira 1947 yılı içinde tahsil edilmiş olduğundan 125 221 lirası bu tahsilattan alınan % 10 lardan ve üst tarafı da yine mülhak vakıflara ait icarei müeccele ve mukataa tahsilâtından kanun uyarınca alınmakta olan % 10 idare ve tahsil masrafından elde edilmiştir. Bütçe tahminine nazaran 32 600 kûsur lira fazla tahsilât yapılması, 5020 sayılı Kanun mucibince mülhak vakıflara ait akaarların kiralalarına da % 20 ve % 80 nispetinde zam yapılmış olması dolayısıyla kiralalarının artmış olmasından mütevellittir.

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri	Tahsilât		Fazlası	
			Lira	Lira	K.	Lira	K.
2	8	Akaar ve toprak satış bedeli faizi	234 000	293 582	22	59 582	22

Mevkilerine ve temin ettikleri menfaate göre elde tutulmalarında bir fayda görülmiyen akaar ve topraklar; 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 12 nci maddesi uyarınca satılarak satış bedellerinin: yerlerine yeniden akaar yaptırılıncaya veya satınalıncaya kadar tenmiye edilmesi gerekmektedir. Bu kabil paralar tahsil edildikçe Vakıf Paralar Müdürlüğüne gönderilerek bu Müdürlükçe tenmiye edilmekte ve her yıl İdare Meclisince tesbit edilecek faizi cüzi miktarına göre bir faiz hesaplanarak bütçeye irat kaydedilmektedir. Bu gelirin senelik tutarı Vakıf Paralar Müdürlüğüne tenmiye edeceği satış bedelinin miktarına ve tenmiye edildiği müddete bağlı olduğundan 1947 yılında tenmiye edilen satış bedeli ve faizi cüzi miktarına göre 59 500 kûsur lira bir fazlalık husule gelmiştir.

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri	Tahsilât		Noksam	
			Lira	Lira	K.	Lira	K.
2	9	Taviz bedeli	520 000	450 006	81	69 993	19

Bu gelir, yukarda icarei müeccele ve mukataa bahsinde arzedildiği üzere icareteynli ve mukataalı gayrimenkullerin bir yıllık icare ve mukataalarının yirmi misli bir taviz mukabilinde mu-tasarrıflarının mülkiyetine geçirilmesi dolayısıyla elde edilerek tenmiye edilmek üzere Vakıf Paralar Müdürlüğüne tevdi edilen taviz bedellerinin faizinden tereküp etmektedir. Her ne kadar 520 000 lira faiz alınabileceği tahmin edilmiş ise de 69 900 kûsur lira noksaniyle ancak 450 000 kûsur lira elde edilebilmiştir. 1946 yılında elde edilen gelirin de bütçe tahminini tutmadığı göz önüne alınarak 1948 yılı Bütçesindeki gelir tahmini 490 000 liraya indirilmiştir.

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri	Tahsilât		Fazlası	
			Lira	Lira	K.	Lira	K.
2	10	Çeşitli gelirler	180 000	273 501	94	93 501	94

Bu gelirin başlıcasını, Vakıf Paralar Müdürlüğüne; ikraz yönetmeliği uyarınca vermekte olduğu memur ve müstahdemlerinin bütçeden ödenen maaş ve ücretleri karşılığı ile zaptedilen vakıfların birikmiş gelirlerini teşkil etmektedir. Memurin zimmetinden tahsil edilen paralarla Genel Muhasebe Kanununun 93 nci maddesi uyarınca zaman aşımına uğriyan paralar, mahkeme giderleri istirdadı da bu maddeye irat kaydedilmektedir. Mürekkebatının mahiyeti itibariyle daha ziyade zuhurata tâbi olup sabit bir gelir bulunmadığından 93 500 kûsur lira bir fazlalık arzetmiştir.

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri		Tahsilât		Noksam	
			Lira		Lira	K.	Lira	K.
2	11	Vakıf Paralar faizi	60 000		58 091	44	1 908	56

Bu gelir, vaktiyle akar olarak değil de tenmiye edilmek üzere para olarak vakfedilen ve (nü-kudu mevkufe) tâbir olunan paralardan elde edilmekte ve bu nukudu mevkufe Vakıf Paralar Müdürlüğünün esas sermayesini teşkil etmektedir. Miktarı 665 161 lira 49 kuruştur. Bu-nun 600 079 lira 9 kuruşu Vakıf Paralar Müdürlüğünce tenmiye edilmekte olup 32 150 lirası vaktiyle sermaye olarak Konya İlinin Akşehir İlcesindeki Akşehir Bankasına yatırılmıştır. Geri ka-lan 32 932 lira 40 kuruşu da vaktiyle Vakıflar İdarelerince yapılmış olan ikrazat bakıyesidir. Bu bakiyeler mahallerince takip edilmekte ve tahsil olundukça Vakıf Paralar Müdürlüğüne gönderil-mektedir. Tahsilâtın bütçe tahminini tutmaması birkaç yıldan beri Akşehir Bankasının matlup mik-farda faiz verememiş olmasından ileri gelmiştir. Bununla beraber Akşehir Bankası 1947 yılında 32 150 lira için 4 355 lira 80 kuruş bir faiz vermiş bulunmaktadır.

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri		Tahsilât		Fazlası	
			Lira		Lira	K.	Lira	K.
3	1	Geçen yıldan müdevver gelir	200 000		229 612	96	29 612	96

1947 yılı Bütçesi düzenlenirken, 1946 yılının gelir ve gider durumuna göre 200 000 lira kadar bir gelir fazlası husule geleceği tahmin edilmişti. Filhakika bu tahmin tahakkuk ederek 29 600 kü-sur lira fazlasıyla 229 600 küsur lira bir gelir fazlası devredilmiştir.

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçe tahminleri		Tahsilât		Noksam	
			Lira		Lira	K.	Lira	K.
3	2	Hazineden yardım	2 400 000		2 200 000		200 000	

Hazine yardımı olarak verilecek para miktarı 2 400 000 lira tesbit edilmiş ise de, bilâhara çıkan 24 Şubat 1947 günlü ve 5020 sayılı Kanunla akaar kiralalarına % 20 ve % 80 nispetinde zam yapılmış olması dolayısıyla Maliye Bakanlığı Gider Bütçesinin yardım bölümünde bulunan ödeneginden 18 Haziran 1947 günlü ve 5090 sayılı Kanunla 200 000 lira alınarak genel muvazenenin başka bölümleri-ne aktarılması dolayısıyla Vakıflar Bütçesinin gelir kısmındaki 2 400 000 liranın tahsil mahalli kal-mamıştır.

Genel gider

1947 Bütçesiyle çeşitli hizmetler için alınan ödenekten 6 910 083 lira 55 kuruşun sarfı tahakkuk etmiş ve gider cetvelinin özel bölümlerinde yazılı olduğu üzere tedrisatın istilzam ettiği fazla mas-raflar için 97 269 lira 68 kuruş ciheti askeriye ve Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından işgal edilen cami ve mesçitlerde vukua getirilen tahribatın onarılması için de 27 735 lira 50 kuruş masraf kaydo-lunmuştur. Şu suretle gider toplamı 7 487 688 lira 11 kuruşa baliğ olmaktadır.

Bu giderin 7 245 014 lira 20 kuruşu senesi içinde nakden ödenmiş, 242 674 lira 91 kuruşu büt-çeye masraf kaydedilerek emanet hesabına alınıp 1948 yılına devrolunmuştur. Bunun 64 602 lira 75 kuruşu özel kanunda gösterilecek yere verilmesi gereken emekli keseneği karşılığıdır.

Bütçe geliri ile giderinin mukayesesi

Özel bölümlerdeki miktarlar da dâhil olduğu halde 1947 yılı Bütçesinin genel gideri 7 487 688 lira 11 kuruş ve genel geliri 7 289 258 lira 93 kuruştur. Genel gider arasında bulunan 80 943 lira hükmedilmiş borcun nakit karşılığı 1945 yılı gelirinden haciz yoluyla tahsil edilerek 1947 yılında

ödenek alınıp mahsup edildiği cihetle - 1947 yılının hakiki gideri 7 406 745 lira 11 kuruş olduğundan 7 289 258 lira 93 kuruş genel gelire nazaran bu bütçe 117 486 lira 18 kuruş açıkla kapanmıştır.

Bu netice; yukarda arzedildiği gibi 2 400 000 lira Maliye yardımından 200 000 lira tenzil edilmiş ve 1946 - 1947 kampanyasında elde edilen zeytin yağlarının satılamamış olmasından ileri gelmiştir.

Bütçe geliri tahakkuk ve tahsilâtının mukayesesi

Haliye tahakkuk ve tahsilâtı :

Gureba Hastanesi masraflarına karşılık olmak üzere İstanbul Üniversitesinden alınarak özel bölüme irat kaydedilen paralar, geçen yıldan müdevver gelir fazlası ve Hazine yardımı hariç olmak üzere gelir bütçesinin 1 nci ve 2 nci bölümlerine dâhil gelirlerin haliye tahakkuku 6 596 177 lira 90 kuruş ve tahsilâtı 6 304 498 lira 35 kuruş olup tahsilât nispeti % 98,6 gibi memnuniyet verici bir miktardadır.

Genel Müdürlüğün bellibaş gelirini teşkil eden icarei vâhidenin haliye tahakkuku 1 995 532 lira 85 kuruş ve tahsilâtı 1 931 658 lira 11 kuruştur. 68 874 lira gibi - tahakkuk miktarına nazaran - cüzi bir para bakaya olarak 1948 yılına devredilmiştir. Tahsilât nispeti % 96,7 dir. Sözleşmeye bağlı olan işbu bakayanın 1948 yılı içinde tamamen tahsil edileceği şüphesiz bulunduğundan tahsilât nispetinin % 100 olarak kabul olunması lâzımgelir. Bu gelirin bakayasını eski senelerden gelmektedir.

İcarei müecelenin haliye tarakkuku 305 525 lira 5 kuruş ve tahsilâtı 187 476 lira 48 kuruştur. 118 048 lira 57 kuruşu bakaya olarak 1948 yılına devredilmiştir. Tahsilât nispeti % 60 tır. Tahsilât nispetinin böyle düşük olması bu tahakkukun binlerce mükellefe ait ve her mükellefe isabet eden kısmının cüzi bir miktardan ibaret bulunması dolayısıyla tahsilindeki müşkülâtın ve bir taraftan da zaman aşımını önlemek için bakaya tahsilâtına önem verilmesinden ileri gelmektedir.

Bakaya tahakkuk ve tahsilâtı

1947 yılına, eski yıllardan 2 641 161 lira bakaya devredilerek 409 365 lira 77 kuruş tahsil ve 2 231 795 lira 23 kuruşu 1948 yılına devredilmiştir. Tahsilât nispeti % 15,5 tir. Bu düşüklük gelir kısmı izahatında arzedildiği üzere eldeki yağların satılamamış olması dolayısıyla 1946 yılında tahakkuk ettirilmiş olan zeytinlikler kirasının alınmamasından ve icarei müeccele bakayasının 706 800 kûsur liraya balığ olmasından ileri gelmektedir. Evvelce icarei müeccele ve mukataada zaman aşımı bahis mevzuu değildi. Mükellef adedinin çokluğu yüzünden daha ziyade miktarı fazla olanlar üzerinde durulur ve diğer kısımları tedricen ve bilhassa ferağ ve intikal sırasında alınırdı. 1940 yılında Yargıtayca ittihaz olunan tevhide içtihat kararı ile icarei müeccele ve mukataanın da akaar kiralaları gibi beş senelik zaman aşımına tâbi olması lâzımgelceği kabul buyrulmuş olduğundan bu bakayanın mühim bir kısmının, Genel Muhasebe Kanununun 44 nci maddesini değiştiren 3321 sayılı Kanun mucibince tasfiyesi gerekmekte olup bunun teminine çalışılmaktadır. 1946 yılından 1947 yılına devredilen icarei müeccele bakayasını 979 308 lira iken kısmen tahsilât ve kısmen tasfiye yoluyla 1948 yılına devredilen bakaya miktarı 706 800 kûsur liraya inmiş bulunmaktadır.

Bütçe geliri dışında kalan hesapların matlup bakayeleri

1 510 258	31	Emanet
1 209 264	45	Mülhak vakıflar geliri
665 161	49	Vakıf para sermayesi
98 707	11	Hayrat satış bedeli
8 489 187	72	Akaar ve toprak satış bedeli
9 578 172	19	Taviz bedeli
649 660	83	Mülhak vakıflar fazlaları
<hr/>		
22 200 412	10	Toplam
<hr/>		

Yukarda görüldüğü üzere bütçe geliri dışındaki hesaplardan 1948 yılına devredilen matlup bakiyeleri toplamı 22 200 412 lira 10 kuruştur. Buna karşı Ocak 1948 iptidasına

18 821 703	Lira 84	Kuruşu Vakıf Paralar Müdürlüğünde
2 010 485	» 79	Kuruşu bankalarda
66 422	» 15	Kuruşu kasalarda
632 920	» 11	Kuruşu vakıf para sermayesinden tenmiye edilmek üzere Vakıf Paralar Müdürlüğünde
32 150	» 00	Kuruşu vakıf para sermayesinden Akşehir Bankasında
500 488	» 00	Kuruşu taviz bedelinden satın alınan emlak bedeli olarak emvali gayrimenkule sırasında olmak üzere

22 064 169 » 89 Kuruş devrolunmuştur.

Şu hesaba ve yukardaki izahata göre geliri dışında kalan paralardan 136 242 lira 21 kuruşun 117 486 lira 18 kuruşunun - bütçe açıkla kapanmış olmasına göre - bütçe hizmetlerine harcandığı anlaşılmıştır.

Farkı olan 18 756 lira 3 kuruş da hesap tashihinden mütevellittir.

Olağanüstü gelir ve giderler

Akaar ve toprak satış bedeli :

Gelir ve gideri, 2950 sayılı Kanununun 1 nci maddesi uyarınca, Özel bölüme kaydedilmekte olan akaar ve toprak satış bedellerinin 1947 yılı içindeki tahsilâtı 1 819 980 lira 49 kuruş, 1946 yılından devri 6 745 339 lira 36 kuruş olup toplamı 8 565 319 lira 85 kuruştur. Bunun 72 139 lira 13 kuruşu 1947 yılı içinde sarfedilerek 8 489 187 lira 72 kuruşu 1948 yılına devredilmiştir.

Hayrat satış bedeli :

Gelir ve gideri, yine 2950 sayılı Kanununun 1 nci maddesi uyarınca özel bölüme kaydedilmekte olan hayrat satış bedelinin 1947 yılı içindeki tahsilâtı 169 926 lira 1 kuruş, 1946 yılından devri 77 915 lira 62 kuruş olup toplamı 247 841 lira 63 kuruştur. 149 134 lira 52 kuruşu, âbidatın onarılması için 3609 sayılı Kanun uyarınca akdedilen istikraza mahsup veya vakıfları hesabına sarfedilerek 98 707 lira 11 kuruşu 1948 yılına devrolunmuştur. Bunun 95 630 lira 97 kuruşu mülhak vakıflara ait olup vakıfları hesabına sarfedilineye kadar tenmiye edilmesi lâzımgelmektedir. Mazbut vakıflara ait bulunan 3 076 lira 14 kuruşu sene sonuna doğru Vakıf Paralar Müdürlüğüne gönderilmiş olduğundan mahsup muamelesi 1948 yılında yapılmıştır.

İstanbul Üniversitesi masrafı karşılığı :

Gureba Hastanesinde, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesine tahsis edilen yataklarla Fakülte tarafından Çapadaki pavyonlarda tesis edilmiş olan yatakların, tedrisatın istilzam ettiği fazla masraflarına karşılık olmak üzere Fakülte tarafından yatak başına 50 kuruş verilmektedir. Bu paralar 2252 sayılı Kanununun 4 ncü maddesi uyarınca düzenlenmiş olan yönetmeliğe göre özel bir bölüme ödenek kaydedilerek Fakülte tarafından gösterilen lüzuma göre harcanmaktadır. İşte bu iş için 1947 yılında üniversite saymanlığından alınan 97 269 lira 68 kuruş açılan özel bölümlere gelir ve gider kaydedilerek sarfolunmuştur.

Hayrat onarma giderleri karşılığı :

Cami ve mescitler, Askerlik Mükellefiyeti Kanununa istinaden ciheti askeriye ve Millî Koruma Kanununa istinaden de Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından işgal edilmekte ve bu işgaller dolayısıyla bazı tahribat vukua gelmektedir. Tahliye sırasında tesbit edilen bu tahribat, ya işgal eden idare tarafından onarılmakta veyahut Vakıflar Genel Müdürlüğüne onarılmak üzere keşifle tesbit edilen onarma bedelleri bu Genel Müdürlüğe verilmektedir. Bu suretle vukua getirilen tahribat için de 1947 yılında ciheti askeriye ve Toprak Mahsulleri Ofisinden alınmış olan 27 735 lira 50 kuruş Genel Muhasebe Kanununun 55 nci maddesi uyarınca gelir ve ödenek kaydedilerek ilgili buldukları camilerin onarılmalarına harcanmıştır. Bu ödeneğin 25 525 lira 75 kuruşu özel bölüme, 2 209 lira 75 kuruşu 18 nci bölümün 2 nci hayrat ve onarma giderleri maddesine dâhildir.

Sayıştay Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Sayıştay Komisyonu

Esas No : 1/12, 3/340

Karar No : 17

29 . I . 1953

Yüksek Reisliğe

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1947 Mali yılı Hesabı Katisi hakkında Başvekâletin 30 . IV . 1949 tarih ve 71-386/6/1608 numaralı yazısıyla teklif olunan kanun lâyihası Divanı Muhasebatın Mutabakat Beyannamesiyle birlikte, Divanı Muhasebat Âzası Ragıp Ögel, Başmurakıp Talât Akgün, Vakıflar Genel Müdürü Orhan Çapçı ve Muhasebe Müdür Muavini Hüseyin Avni Alten hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

1. Tahsisat :

1947 mali yılı Bütçe Kanunu ile verilen ve sonradan ilâveten alınan tahsisat miktarı 7 987 435 lira 27 kuruştan ibaret bulunmaktadır. Hesabı Katî ile Mutabakat Beyannamesinde aynı miktarlar yazılıdır.

2. Masraflar :

Mutabakat Beyannamesinde 7 487 840 lira 18-kuruş olduğu halde Hesabı Katîde 132 lira 07 kuruş noksanıyla 7 487 688 lira 11 kuruştur.

Bu noksanlık Hatay Muhasipliğince satın alınan kırtasiye bedeli olarak iki kalemede sarfedilen ceman 162 lira 07 kuruştan 10 lirasının bütçeden ve bakiyesi olan 152 lira 07 kuruşun mülhak vakıflar emanet hesabından ödendiği görülerek Divanı Muhasebatça 8/1 kırtasiye faslından mevkufat getirilerek bu bölüme ilâve edildiği halde dairesince Hesabı Katîye dâhil edilmediği anlaşılınca Mutabakat Beyannamesinde yazılı olan 7 487 840 lira 18 kuruş masraf olarak kabul edilmiştir.

3. Tahsisat bakiyesi :

Komisyonumuzca kabul edilen tahsisat ve masraflara göre tahsisat bakiyesi olan 499 595 lira 09 kuruşun imhası icap etmiş ve ilişik cetveller ona göre tanzim edilmiştir.

4. Varidat :

Tahakkukat : Hesabı Katîde ve Mutabakat Beyannamesinde birbirine uygun olmak üzere 9 313 767 lira 73 kuruştur.

Tahsilât : Mutabakat Beyannamesiyle Hesa-

bı Katîde birbirine uygun olmak üzere 7 289 258 lira 93 kuruştur.

5. Mazbut ve mülhak vakıflara ait akaar ve toprak satış bedellerinin 1947 yılı tahakkukat ve tahsilâtı 8 565 319 lira 85 kuruş ve hayrat satış bedellerinin aynı yıl tahakkukat ve tahsilâtı 247 841 lira 63 kuruştur.

6. Mazbut ve mülhak vakıflara ait akaar ve toprak satış bedeli faslının tahsisat miktarı 8 565 319 lira 85 kuruş olup buna karşılık 76 132 lira 13 kuruşluk sarfiyat yapılmış, bakiye 8 489 187 lira 72 kuruş 1948 yılında varidat ve tahsisat kaydedilmek üzere devredilmiştir.

7. Hayrat satış bedeli faslının tahsisat miktarı 247 841 lira 63 kuruş olup buna karşılık 149 134 lira 52 kuruşluk sarfiyat yapılmış, bakiye 98 707 lira 11 kuruş 1948 yılında varidat ve tahsisat kaydedilmek üzere devredilmiş bulunmaktadır.

Mutabakat Beyannamesiyle Hesabı Katîde aynı miktarlar yazılıdır.

8. Genel müdürlükçe 1947 yılında yapılan 7 289 258 lira 93 kuruş tahsilâtın 7 487 840 lira 18 kuruş sarfiyat düşüldükte 198 581 lira 25 kuruş açık kalmakta ve bu açık idarenin nakit mevcudu ile karşılanmış bulunmaktadır.

9. Mazbut ve mülhak vakıflara ait akar ve toprak satış bedelinden yapılan 8 565 319 lira 85 kuruş tahsilâtın 76 132 lira 13 kuruş sarfiyat düşüldükte, 8 489 187 lira 72 kuruş ve hayrat satış bedelinden yapılan 247 841 lira 63 kuruş tahsilâtın 149 134 lira 52 kuruş sarfiyat düşüldükte 98 707 lira 11 kuruş tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

Yukarda arzolunan sebeplere ve kabul edilen tahsisat, masraf ve varidatın Mutabakat Beyannamesinde yazılı miktarlara uygun olduğu anlaşılmasına göre değişik olarak tanzim edilmiş bulunan kanun lâyihası Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz edilmek üzere

Yüksek Reislığe sunulur.
Sayıştay Ko. Reisi Sözcü
Bursa Çorum
H. Ayan Ş. Gürses

Kâtip

Malatya
M. Kulu
Sürid
C. Yardım

Samsun
H. Alişan
Niğde
S. Dellaloğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Vakıflar Genel Müdürlüğü 1947 yılı Kesinhesap kanunu tasarı

MADDE 1. — Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1947 yılı giderleri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği gibi (7 487 688) lira 11 kuruştur.

MADDE 2. — Adı geçen Genel Müdürlüğün aynı yıl gelirleri ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (7 289 258) lira 93 kuruştur.

MADDE 3. — Ödeneklerden 1947 yılı içinde harcanmıyan ve ilişik (A) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen (499 747) lira 16 kuruş yok edilmiştir.

MADDE 4. — Mazbut ve mülhak vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinin 1947 yılı tahsilâtı geçen yıldan devriyle birlikte ilişik (C) işaretli cetvelde gösterildiği gibi (8 565 319) lira 85 kuruş ve hayrat satış bedellerinin tahsilâtı geçen yıldan devriyle birlikte (247 841) lira 63 kuruştur.

MADDE 5. — Mazbut ve mülhak vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinden 1947 yılında yapılan giderler ilişik (D) işaretli cetvelde gösterildiği gibi (76 132) lira 13 kuruş ve hayrat satış bedellerinden aynı yıl içinde yapılan giderler (149 134) lira 52 kuruştur.

MADDE 6. — Mazbut ve mülhak vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinden 1947 yılında yapılan giderler ilişik (D) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen (8 489 187) lira 72 kuruşla hayrat satış bedellerinden aynı

SAYIŞTAY KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1947 Bütçe yılı Hesabı Kati Kanun lâyihası

MADDE 1. — Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1947 Bütçe yılı sarfiyatı ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (7 487 840) lira (18) kuruştur.

MADDE 2. — Adı geçen Genel Müdürlüğün 1947 Bütçe yılı tahsilâtı ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (7 289 258) lira (93) kuruştur.

MADDE 3. — Tahsilâtla sarfiyat arasındaki farkı teskil eden (198 581) lira (25) kuruş açık, bankadaki nakit mevdudu ile karşılanmıştır.

MADDE 4. — Tahsisattan 1947 Bütçe yılı içinde sarfolunmıyan ve (A) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen (499 595) lira (09) kuruş imha edilmiştir.

MADDE 5. — Mazbut ve Mülhak vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinden 1947 Bütçe yılı tahsilâtı geçen yıldan devir ile birlikte ilişik (D) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (8 565 319) lira (85) kuruş ve hayrat satış bedelleri tahsilâtı geçen yıldan devir ile birlikte (247 841) lira (63) kuruştur.

MADDE 6. — Mazbut ve Mülhak Vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinden 1947 Bütçe yılında yapılan sarfiyatı ilişik (C) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (76 132) lira (13) kuruş ve hayrat satış bedellerinden aynı yıl içinde yapılan sarfiyat (149 134) lira (52) kuruştur.

MADDE 7. — Mazbut ve Mülhak Vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinden 1947 Bütçe yılı içinde sarfolunmıyan ve (C) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen (8 489 187) lira (72) kuruş ve hayrat satış bedellerinden

Hü.

Sayı. K.

yıl içinde harcanmıyan (98 707) lira 11 kuruş, tahsilât ve ödenek artığı olarak 1948 yılına devrolunmuştur.

aynı yıl içinde sarfolunmıyan (98 707) lira (11) kuruşun 1948 yılına varidat ve tahsisat kaydedilmek üzere devredilmiştir.

MADDE 7. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8. — Bu kanunu Başbakan ve Maliye Bakanı yürütür.

Başbakan <i>Ş. Günaltay</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>N. Erim</i>
Devlet Bakanı ve Diş. B. V. <i>N. E. Sumer</i>	Adalet Bakanı <i>Fuad Sirmen</i>
Millî Savunma Bakanı <i>H. Çakır</i>	İçişleri Bakanı <i>E. Erişirgil</i>
Dişişleri Bakanı	Maliye Bakanı <i>I. R. Aksal</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>T. Banguoğlu</i>	Bayındırlık Bakanı <i>Ş. Adalan</i>
Eko. ve Ticaret Bakanı <i>C. S. Barlas</i>	Sa. ve So. Y. Bakanı <i>Dr. K. Bayizit</i>
G. ve Tekel Bakanı <i>Dr. F. Ş. Bürge</i>	Tarım Bakanı <i>Cavid Oral</i>
Ulaştırma Bakanı <i>Dr. K. Satır</i>	Çalışma Bakanı <i>Reşat Ş. Siner</i>

MADDE 8. — Mazbut ve Mühak Vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinden yapılan tahsilâtta sarfiyat düşüldükte (8 499 187) lira (72) kuruş ve hayrat satış bedellerinden yapılan tahsilâtta sarfiyat arasındaki farkı teşkil eden (98 707) lira (11) kuruş tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

MADDE 9. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 10. — Bu kanun hükümlerini icraya Başvekil memurdur.

A - CETVELİ

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Masraflar		İmha edilecek tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
1	Aylıklar	4 214 685	59	3 960 420	71	254 264	88
2	Ücretler	557 022		492 395	15	64 626	85
3	4805 sayılı Kanun gereğince verilecek emekli keseneği karşılığı	67 615		64 602	75	3 012	25
4	Geçici tazminat	27 060		20 521	48	6 538	52
5	1683 sayılı Kanununun 58 nci maddesi gereğince verilecek emekli ikramiyesi	63 000		21 960		41 040	—
6	4898 sayılı Kanun gereğince yapılacak zam ve yardımlar	101 900		97 164	64	4 735	36
7	Merkez büro giderleri	14 400		12 864	61	1 535	39
8	İller büro giderleri	42 446	52	36 437	42	6 009	10
9	Basılı kâğıt ve defterler	19 000		18 191	80	808	20
10	Posta, telgraf ve telefon ücret ve giderleri	24 093		19 158	89	4 934	11
11	Kira karşılığı	7 500		4 098	80	3 401	20
12	Taşıt giderleri	4 000		3 697	87	302	13
13	Yolluklar	41 501		32 818	91	8 682	09
14	Giyecekler	10 000		9 871	61	128	39
15	4598 sayılı Kanun gereğince yapılacak tedavi giderleri ve yollukları	10 000		2 429	08	7 570	92
16	Vakıf akaarlar giderleri	433 151	24	408 415	94	24 735	30
17	Arazi ve zeytinlikler genel giderleri	57 573		57 228	58	344	42
18	Yapı ve onarma işleri	881 383	50	847 266	42	34 117	08
19	Gureba Hastanesi giderleri	632 599	38	632 599	38		
20	İmaratlar giderleri	45 000		43 935	20	1 064	80
21	Hayrat giderleri	93 500		86 203	32	7 296	68
22	Çeşitli sosyal yardımlar	30 000		29 353	24	646	76
23	Genel Muhasebe Kanununun 48 nci maddesini ilgilendiren giderler	224 372	64	224 372	64		
24	Mahkeme giderleri	50 000		43 602	57	6 397	43
25	Çiftler Çiftliği arazisinin köylüye dağıtma giderleri	1 000		733	35	266	65
26	Hayrattaki kıymetli eşyanın inceleme ve ayırma giderleri	200				200	
27	İnceleme, tercüme, baskı ve eski eserleri satılma giderleri	5 000		1 207	78	3 792	22
28	İzmir Fuarındaki Vakıflar Pavyonunun her türlü giderleri	4 000		2 831	01	1 168	99
29	Artırma ve eksiltme ve ihale komisyonları ücretleri ve giderleri	3 000		895	75	2 104	25
30	Muhafaza ve fen memurları hayvan yem karşılığı	3 800		2 532	09	1 267	91
31	Düşünülmeyen giderler	1 000		—		1 000	
32	Geçen yıl borçları	10 194	08	9 253	62	940	46

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Masraflar		İmha edilecek tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
33	Eski yıllar borçları	24 896	64	23 535	07	1 361	57
34	Hükme bağlı borçlar	86 043		86 567	22	435	78
35	1715 sayılı Kanununun 8 nci maddesi gereğince kâğıt para itfasi	42 747		42 737			
36	Darüşşafaka'ya yardım	15 000		15 000			
37	Küdretsiz hayrata yardım	13 776	—	8 910	60	4 865	40
38	Edremit Belediye Hastanesine	1 500		1 500			
39	Şehitlikleri İmar Cemiyetine	2 000		2 000			
Öz.	Gureba Hastanesinde Üniversite Tıp Fakültesine ait yatakların ve tedrisatın istilzam ettirdiği fazla masraflar	97 269	68	97 269	68		
>	Hayrat onarma giderleri	23 316		23 316			
	Toplam	7 987 435	27	7 487 840	18	499 595	09

B - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nev'i	Muhammenat		Tahsilât	
			Lira	K.	Lira	K.
1		İcareler :				
	1	İcarei vâhide	1 500 000		2 017 063	38
	2	İcarei müeccele	428 500		360 689	04
	3	Mukataa	60 000		44 249	79
2		Türlü giderler :				
	1	Evkafı mülhaka gelirlerinden alınacak kontrol hakkı	40 000		56 123	39
	2	Mahlûl müeccelâtı	140 000		190 826	04
	3	Zeytinlikler hasılatı	80 000		118 227	48
	4	Arazi ve incirlikler hasılatı	120 000		178 168	99
	5	Zeytinlikler işletmesi ve kira bedeli	599 000		46 093	43
	6	Vakıf memba suları işletmesi hasılatı ve kira bedeli	15 000		24 992	68
	7	Mütenevvi varidat	140 000		172 634	53
	8	Akaar ve toprak satış bedeli	234 000		293 582	22
	9	Taviz bedeli faizi	520 000		450 006	81
	10	Çeşitli gelirler	180 000		273 501	94
	11	Vakıf paralar faizi	60 000		58 091	44
3		Geçen yıldan müdevver gelir fazlası	200 000		229 612	96
4		Hazineden yardım	2 400 000		2 200 000	—
		Genel Muhasebe Kanununun 55 nci maddesi uyarınca açılan özel bölümler :				
		Hayrat onarma giderleri karşılığı			25 525	75

F	M.	Varidatın nev'i	Muhammenat		Tahsilât		
			Lira	K.	Lira	K.	
		Gureba Hastanesinde Üniversiteye ait yatakların işe ve sair giderleri karşılığı			452	599	38
		Gureba Hastanesinde Üniversiteye ait yatakların tedrisatın istilzam ettiği fazla masraflar karşılığı			97	269	68
		Toplam	6 716	500	7 289	258	93

C - CETVELİ

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Masraflar		İmha edilen tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
Öz.	2950 sayılı Kanun uyarınca akaar ve toprak satış bedeli	8 565	319 83	76	132 13	8 489	187 72
*	2950 sayılı Kanun uyarınca hayrat satış bedeli	247	841 63	149	134 52	98	707 11
	Toplam	8 813	161 48	225	266 65	8 587	894 83

D - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nev'i	Muhammenat		Tahsilât	
			Lira	K.	Lira	K.
Öz.		2950 sayılı Kanun uyarınca akaar ve toprak satış bedeli			8 565	319 85
*		2950 sayılı Kanun uyarınca hayrat satış bedeli			247	841 63
		Toplam			8 813	161 48